

ЛВІВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

CUESC

Львівський національний університет імені Івана Франка
Центр українсько-європейського наукового співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

**МЕТАМОДЕРНІЗМ У ЛІТЕРАТУРІ
ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВІ:
«ДЗЕРКАЛО В ДЗЕРКАЛІ»**

14 квітня – 25 травня 2025 року

¹²⁵⁶
1996
LIHA-PRES

¹²³³

Львів – Торунь
Liha-Pres
2025

УДК 141.78-021.68:82(062.552)
М 54

Організаційний комітет:

Мацевко-Бекерська Лідія Василівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри світової літератури Львівського національного університету імені Івана Франка, керівник Науково-методичного центру дослідження та викладання літератури Львівського національного університету імені Івана Франка;

Бораківський Любомир Адамович – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Львівського національного університету імені Івана Франка, декан факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка;

Криштанович Світлана Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського;

Кушнір Ірина Богданівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури Львівського національного університету імені Івана Франка;

Кохан Роксоляна Андріївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Львівського національного університету імені Івана Франка.

Метамодернізм у літературі та літературознавстві: «дзеркало
М 54 **в дзеркалі»:** матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 14 квітня – 25 травня 2025 року. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. – 136 с.

ISBN 978-966-397-513-9

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Метамодернізм у літературі та літературознавстві: «дзеркало в дзеркалі»» (14 квітня – 25 травня 2025 року).

УДК 141.78-021.68:82(062.552)

© Львівський національний університет
імені Івана Франка, 2025

© Центр українсько-європейського
наукового співробітництва, 2025

ISBN 978-966-397-513-9

ЗМІСТ

Метапоетика води в творчості Адама Ніколсона: художні, історичні та екологічні виміри	
Бандровська О. Т.	6
Elements of metamodernism in the poem “My Hero” by Billy Collins	
Bernar G. B.	9
Пропагандистське осліплення бойчукіста Самсона в пролетарській „Повісті наших днів” (1927) Петра Панча	
Бестюк І. А.	11
Нонконформізм у постмодерністському романі В. Геррндорфа «Чік»	
Белозорова Ю. С.	14
Поетика дзеркала: інтермедіальність прийому „mise en abyme” в дослідженні Себастьяна Феврі	
Бровко О. О.	16
Рецепція як чинник формування жанрового фенотипу англійського інтелектуального роману	
Бугрій А. С.	19
Гра як пост(–) і метамодерністський маркер в однойменному романі Анни К. Шевченко	
Вишницька Ю. В.	22
Трейсі Леттс про великі трагедії малого дому (на матеріалі драми «Серпень: округ Осейдж»)	
Гальчук О. В.	25
«Жага справжнього» у книзі Андрія Любки «У пошуках вараварів. Подорож до країв, де починаються й не закінчуються Балкани»	
Гапон Л. О.	29
Поміж жертвами, катами і спостерігачами: авторські інтенції образотворення в романі Р. Зайферт «Хлопчик узимку»	
Горбач Н. В.	33
Психологічний простір героїв роману Степана Процюка «Десятий рядок»	
Дашко Н. С.	37
Художнє моделювання проблеми посттравматичного стресового розладу в романі «Мами» Марії Матіос	
Доброскок С. О.	39
Автобіографічний дискурс у творчості Салмана Рушді	
Євтушенко С. О.	43

Особливості інтимної лірики збірки Юлії Крапиви «Мої вірші»	
Зарудняк Н. І.	45
Постіронічна сповідь як форма терапії (оповідання Д. Ф. Воллеса «Старий добрий неон»)	
Калинич К. Ф.	47
Художні особливості щоденника Володимира Вакуленка-К.	
Кобилко Н. А.	51
Художній переклад поезії: виклик, тонкощі та роль перекладача	
Корсун С. В.	53
Architectonics of the literary text	
Krasovska I. V.	55
Терміни-метафори в англійськомовних науково-технічних текстах в когнітивному розрізі	
Курбатова Т. В.	59
Аспекти метамоdernізму в прозі П. Яценка	
Курилова Ю. Р.	61
Поняття і сутнісні особливості метамоdernізму в українському контексті	
Кущос О. І.	65
Від «матері» до «матери»: трансформації традиційного міфу про материнство в українському постмоdernньому культурному просторі	
Лопушан Т. В.	69
Specifics of genre models of role-based poetic texts in foreign and Ukrainian literatures of the 19th–20th centuries	
Myroniuk V. M.	72
Трансформація орієнталізму від "білої людини" Кіплінга до "західної людини" Ішігуро	
Мітіна Л. С.	75
Чуттєвість у романі С. Андрухович «Фелікс Австрія»	
Ніколаєнко В. М.	78
Феномен впливу історичної пам'яті на сьогодення як ключовий код українського метамоdernізму	
Нікоряк Н. В.	81
Пошуки сенсу життя сучасної людини в умовах кризової дійсності: ідеї неоекзистенціалізму в романі Іларіона Павлюка «Я бачу, вас цікавить пітьма»	
Онсович А. Л.	84
Феномен транскультуралізму у площині літератури постмоdernізму	
Пірошенко С. Ю.	87

Translating metamodern texts through Anton Popovič's theories Povoroznyuk R. V.	92
Метамоделернізм як наукове поняття: специфіка функціонування терміна Подковирофф Нанушка, Татьяна, Соня	94
Освітній компонент “мережева література” у контексті підготовки філологів-перекладачів Рєга Д. О.	98
Література досвіду: діалог з читачем Рождественська І. Є.	101
Метамоделерна людина: від індивіда до дивіда Розінкевич Н. В.	103
Співвідношення скороченого слова і його базової лексеми, вплив воєнного контексту Солтис М. О.	107
Metamodern Framework in Contemporary American Prose: A Study of Teju Cole's <i>Open City</i> Starostenko T. M.	110
Від постмоделерну до сьогодні: літературознавство у пошуку нових парадигм Чернявська О. К.	113
Ідейно-естетична функція позасюжетних елементів романів Макса Кідрука «Не озирайся і мовчи» та «Доки світло не згасне назавжди» Чонка Т. С.	115
Художня концепція часу у науково-фантастичній тетралогії Дена Сіммонса «Пісні Гіперіона» Чумак Г. В.	120
«Між сиренами. Нові вірші війни»: колективна травма, пам'ять та ідентичність Шадрина Т. В.	123
Метамоделерністський пошук сакрального в поезії Іона Бикю Шевчук Т. С.	125
Моделювання авторефлексивних стратегій у наративному полі у романі Оксани Забужко «Музей покинутих секретів» Штепенко О. Г.	129
«Українськість», «жіночість», «війна» в новітній українській жіночій поезії Юрченко В. В.	132

«Філологічні науки». № 14 / відп. ред. і упоряд. Г. В. Самойленко. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2020. С. 112–120.

3. Косинська Н. Драматизм жіночих образів у прозі Марії Матіос: конфлікт гендерної ролі та ідентичності. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»*. Сер.: Філологія. Літературознавство. 2012. Т. 200. Вип. 188. С. 31–35. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdufl_2012_200_188_9 (дата звернення: 20.05.2025).

4. Матіос М. Мамі. Драма на шість дій. Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023. 288 с.

АВТОБІОГРАФІЧНИЙ ДИСКУРС У ТВОРЧОСТІ САЛМАНА РУШДІ

Євтушенко С. О.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української літератури,
компаративістики і грінченкознавства
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

Теоретичне осмислення жанру автобіографії розпочалося в 50-ті роки ХХ ст.: Ж. Гюсдорф, Ф. Лежен, Ж. Старобінські, З. Дубровські, Д. Занон, Е. Брюсс, У. Шпенгеман, Р. Фолкенфлік, Оліні Дж. та ін. Роботи останніх років засвідчують, з одного боку, відсутність спільної думки щодо історії та теорії автобіографії, з іншого – акцентуацію на маргінальних зразках жанру, як-от автобіографії національних і сексуальних меншин тощо.

Жанрову атрибутивність автобіографії ускладнює комплекс чинників, серед яких виокремлюють парадоксальність та полемічність автобіографії, плінність форми автобіографії, її гібридність, тісний зв'язок з розвитком літературного автобіографізму та психологізму тощо [129].

Автобіографія як жанр зіставляється з есе, щоденником, мемуарами, біографією, романом. Співвідношення між ними не має чітких кордонів, адже прикметною ідентифікаційною ознакою мемуарно-автобіографічної прози є гнучкість та плінність жанрових форм.

Розмитість жанрових меж можна простежити в автобіографічних текстах Салмана Рушді «Джозеф Антон. Спогади» (2012) і «Knife:

Meditations After an Attempted Murder» (2024). Авторське визначення жанру творів – «Спогади» та «Meditations» – підкреслює їх жанрову хисткість, адже рушдівський текст містить ознаки автобіографії, мемуарів та есеїстики.

Автобіографія – це своєрідна реконструкція прожитого з одночасним розмірковуванням над процесами його трансформації (Ж. Гюсдорф), що передбачає часову віддаленість оповіді.

Поштовхом до відновлення та переосмислення минулого в автобіографічних текстах Салмана Рушді «Джозеф Антон. Спогади» і «Knife: Meditations After an Attempted Murder» стали трагічні події, які поділили життя письменника на «до» і «після». У романі «Джозеф Антон. Спогади» письменник детально описав десять років поневірянь після проголошення 14 лютого 1989 року іранським духовним лідером аятолла Рухолла Хомейні смертного вироку йому та всім причетним до публікації роману. У книзі «Knife: Meditations After an Attempted Murder» Салман Рушді відверто оповів про замах на своє життя, скоєний 12 серпня 2022 року перед лекцією про безпеку письменників у штаті Нью-Йорк.

Автобіографічний наратив і в романі «Джозеф Антон. Спогади», і в книзі «Knife: Meditations After an Attempted Murder» дозволив Салманові Рушді відновити та проаналізувати події, які відбулися до і після катастроф. Епіграфом до першого твору письменник обрав цитату з п'єси В. Шекспіра «Буря»: «Зараз // На нас чекає справа, для якої // Минуле є прологом, а майбутнє // Здобути мусим – ви і я» [2], а до другого – цитату з дослідження ірландського автора Семюеля Беккета, присвяченого творчості французького романіста Марселя Пруста: «We are other, no longer what we were before the calamity of yesterday Samuel Beckett» [3]. Обидві цитати підкреслюють специфіку рушдівських автобіографічних текстів: вони описують зламні події в житті персонажа, які провокують переформування внутрішнього світу особистості. Здатність людини змінюватися («We are other, no longer what we were before») та її спроможність здобувати майбутнє («Минуле є прологом, а майбутнє // Здобути мусим») – це ключові думки, навколи яких обертаються автобіографічні тексти Салмана Рушді.

Література:

1. Бовсунівська Т. В. Жанрові модифікації сучасного роману. Харків : Видавництво «Діса плюс», 2015. 368 с.
2. Рушді Джозеф Антон. Спогади. Київ : Видавництво Жупанського, 2014. 728 с.
3. Rushdie Salman Knife: Meditations After an Attempted Murder, New York Random house, 2024.